

ንቆልዑ ኣንጻር ኮቪድ-19 ብምክታብ ዝርከቡ ረብሓታት እንታይ እዮም?

ሙብዛኡን እውን ኮቪድ-19 ዝሕዘም ቆልዑ ፍኹስ ዝበለ ሕጻን ሕጻን ሕጻን ክኾኑ እንከለዉ፡ ሓደጉ ዝቐጽሮም ኣጸቢቓም ይሓሙ እዮም። ገለ ገለ ቆልዑ ብድሕሪ እት ናይ ረብሓ ሕጻን ሕጻን ንንግድ ግዜ ዝቐጽል ናይ ጥዕና ጸገማት ከጋጥሞም ይኸእል እዩ። ቆልዑ እውን ኣብ ስድራቤቶምን ማሕበረሰቦምን ንዘለዉ ካልኣት ሰባት ኮቪድ-19 ከሕልፍሎም ይኸእሉ እዮም።

ንቆልዑ ምክታብ ድሕንነት ናይ ገዛእ ርእሶምን ኣብ ከባቢኦም ናይ ዝርከቡ ካልኣትን- ብፍላይ ዕብይ ንዝበሉ ሰባትን፡ ካብኦም ንዝንእሱ ቆልዑን፡ ዕሽላትን፡ ካልእ ሕጻን ንዘለዎም ሰባትን፡ ንምዕቃብ ይሕግዝ።

መስርሕ ኣዋህባ ፍቓድ ናይ ክታብት ኮቪድ-19 ንቆልዑ

ኣብ ካናዳ ኣዘዩ ጽኑዕ ናይ ክታብታት ዝፍተኑሉን ፍቓድ ዝወሃቡሉን መስርሕ ኣሎ። እዞም ክታብታት እዚኣቶም ዝሰርሑን 75-11 ዝዕድሚኦም ቆልዑ ድሕንነት ዘለዎምን እዮም።

ናይ ኮቪድ-19 ክታብት ናይ ቆልዑ ክወስድ ዝፍቀዶ ሙን እዩ?

እዚ ክታብት ንዝኾነ ኣብ ክለ ዕድሜ 5 ክሳብ 11 ንዝርከብ ቆልዓ እዩ። ውሉድካ 4 ዓመት ዝገበረ እንተ ኾይኑ ክሳብ 5ይ ዕለተ ልደቱ ዝሓልፍ ከተኸትቦ ኣይትኸእልን ኢኻ።

እቶም ክታብታት ብዘይ ክፍሊት ዝወሃቡ እዮም፡ ደቅኹም ንክኸተቡ ናይ ቢሲ ኬር ካርድ ክህልዎም ኣደልዎምን እዩ።

ንደቀይ ናይ ኮቪድ-19 ክታብት ብኸመይ ኣገባብ ከም ዝሰርሕ ከመይ ጌረ ከረድኦም እኽእል?

እዚ ክታብት'ዚ ምስቲ ኮቪድ-19 ዘሕምም ሻይረስ ብቐልጡፍ ብምቅላስ ንኸይሓሙ ንምርግጋጽ ከም ዝሕግዝ ግለጹም። እዚ ክታብት ስድራቤቶምን ኣዕፍኽቶምን ዝርከብዎም ኣብ ከባቢኦም ንዘለዉ ሰባት ከይተረፈ ንምሕላው ብርቱዕ ሓይሊ ዘለዎ እዩ። ኣብዚ Kids Boost Immunity ዝብል ሊንክ ዝያዳ ዝገልጹ ቪድዮታት ኣለዉ።

ቆልዑ ንክኸተቡ ፍቓድ ክህቡ ዝኸእል ሙን እዩ?

ወለዲ/ሓላውቲ፡ (ዘዕብይዎም ወለዲን ብሕጂ ከም ውሉድም ንኸዕብይዎም ንዝቐበልዎም ወለዲን ዘጠቓለሉ) ካልኣት ክንክን ዝህብዎም ኣለደቶምን (ንኣብነት ነቲ ቆልዓ ዘ/ተዕብዮ ዘሎ/ላ ኣበሓጎኡ ወይ ዓባይ)።

ሓይ ወለዲ ወይ ሓላዊ ጥራሕ እዩ ፍቓድ ክህቡ ዝኸተት። ፍቓድ ዝኸተተሉ ኣገባብ ኣብቲ እትሰተፈሉ ክሊኒክ ዝምርኮስ እዩ፡ ካብ ሓይሕድ እውን ፍልልያት ክህልዎ ይኸእል እዩ።

ቆልዑ ካልኣት ክታብታት ኣብ ዝወስዱሉ ግዜ ናይ ኮቪድ-19 ክታብት ምስቲ ካልእ ብሓይ ክወስድዎ ይኸእሉ ድዮም?

እወ። ናይ ኮቪድ-19 ክታብት ምስ ካልእ ናይ ቆልዑ ክታብታት፡ ናይ ሰዓል ክታብት እውን፡ ኣብ ሓይ ግዜ ከወሃብ ይከኣል እዩ።

እዚ ደገፍ ናይ ጥዕና ዘውህብ ቴክኒክ ንካልኣት ናይ ቆልዑ ክታብታት እውን ዝምልከት እዩ። ውሉድካ ኣብቲ ናይ ክታብት መደብ ዘለዉ ክታብታት ኣብ ገግዚኦም ተኸትብዎም ከም ዘሎ ርኣዮ። ዝተረፍዎ ክታብታት እንተልዮም መስ ወሃቢ ኣገልግሎት ጥዕናኻ መደብ ብምግባር ኣብ ዝሓጸረ ዝከኣል ግዜ ኣኸትቡ።

ቅድሚ እት ቆጸራ

• እቲ ዝኸተቡሉ መዓልቲ ምስ ቀረብ፡ ቆልዑ ብዛዕባ እቲ ምውጋእ መርፍእ ክንገሩ ኣለዎም። ኣብ ናይ ትምህርቲ-ዕድሜ ንዝበጽሑ ቆልዑ፡ ቅድሚ ሓይ መዓልቲ ክትነግሮም ግቡእ እዩ።

• ውሉድካ ሕቶታት ክሓትት ኣተባብዓዮ። ኣብቲ ግዜ ቆጸራ እንታይ ከም ዝኸውን ክርድኦምን ምቕእነት ክስምዖምን ኣገዳሲ እዩ። HealthLink BC ኣብ ዝብል ሊንክ ንቆልዑት ንክኸተቡ ብኸመይ ከም እተዳልዎም ተወሳኺ ሓበሬታ ክርከብ ይከኣል እዩ።

<https://www.healthlinkbc.ca/healthlinkbc-files/immunization-experience-child>

• ደቅኻ ንክታብት ንኸዳለዉ ዝመርጽዎ ኣገባብ ተጠቐምካ ንምሕጋዞም፡ዝ **CARD system** ትበሃል ኣገባብ ተጠቐም።

- ምጽንፍ
- ምሕታት
- ምዝናይ
- ኣቓልቦ ምስራቕ/ምርስሳዕ

• ናኣሽቲ ቆልዑ ህድእ ንኸብሉ ክለማመድዎም ዝኸእሉ ቀለልቲ ናይ ምስትንፋስ ኣገባባት ኣለዉ። ነዚ ናይ ምስትንፋስ ልምድም (breathing exercises) ንዓፍራ ኡፍ ከም ዝብሉ ዘለዉ ከይኖም ክለማመድዎ ይኸእሉ እዮም። ጭንቀት ንምቁጽጻር ሓጋዚ ሙኽኻ ዝፍለጥ ዓምዒቕ ናይ ከብዲ ምስትንፋስ፡ ቆልዑ ንኸለመድዎ ንምሕጋዝ ሓይ ናይ ቢሲ ናይ ቆልዑ ሆስፒታል ጉጅለ ሓይ ጸወታ ሰራሒ ኣዳልዩ ኣሎ። ነቲ ጸወታ በዚ ሊንክ ክትረኽቡ ይከኣል። respiire.com/COVID-19.html

ኣብ መዓልቲ እቲ ቆጶራ

- ገለ ሰባት ዘደንዘዙ ክፈግት ወይ ዝጥቅዑ ፈውሲ ቃንዛታት ሓገዘቲ ኮይኖም ይረኽቡዎም እዮም። ነዚ ኣቶም ክብ መብዛሕቶም ፍርማቻታት ብዘይ ናይ ሓኪም ትእዛዝ ክትገዝኡም ትኽእል ኢኹ። ሓይ ሰዓት ቅድሚ እቲ ቆጶራ ተጠቀሙም።
- ነቲ ጭንቀት ከግድድዎ ስለ ዝኽእሉ “ቀልጢፋ ሕልፍ ክትብለልኩ እዮ። ድሓን ክትከውን ኢኹ” ዝኣመሰሉ ርእይቶታት እንዳ ተጠቀምኩ ናይ ውሉድካ ኣቓልቦ ኣብቲ መርፍእ ከም ዝጸንሕ ኣይትግበር። ኣብ ክንድኡ ናይ ፓዝል ጸወታታትን ወይ ዕላልን ናይ ምስትንፋስ ቴክኒካትን እንዳ ተጠቀምኩ ኣቓልቦኡም ክትሰርቕ ፈትን።
- ኣብ ክሊኒካት ዘለዉ ወሃብቲ ኣገልግሎት ጥዕና ምስ ቆልዑ ብኸመይ ከም ዝሰርሑ ዝተማህሩ ስለ ዝኾኑ ንውሉድካ ኣብ ምድጋፍ ክሕግዮኹ ይኽእሉ እዮም።

ንዝያዳ ሓበሬታ ብዘሰብ ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት ንቆልዑን ከመይ ንርካ ከም ተመዝግቦምን ኣብዚ ተወክስ <http://www.bccdc.ca/health-info/diseases-conditions/covid-19/covid-19-vaccine/vaccines-children>

ብድሕሪ እቲ ቆጶራ

- ከም ቃንዛን፡ ምቕያሕን ምስሓይን ኣብቲ ዝተወግኦ ኣክባቢ ዝኣመሰሉ፡ ብልምዲ ዝርኣዩ ገለ ገለ ጎድናዊ ሳዕቤናት ኣለው። እዚ ኣቶም ቀልጢፎም ዝገድፉ እዮም። ዕቱባት ጎድናዊ ሳዕቤናት ሳሕቲ እዮም ዝረኣዩ፡ ዝኾነ ናይ ጥዕና ለውጢ እንተ ርኢኹ ግን ናብ 811 ወይ ናብ ሓኪምካ ደውል።
- ሓይ ክብቶም ሳሕቲ ዘጋጥሙ ጎድናዊ ሳዕቤናት ማዮካርዲቲስ ዝበሃል ወይ ምንዳር ጭዋዳ ልቢ እዩ። መብዛሕታኡም ጎድናዊ ሳዕቤናት ፎክስቲ ኮይኖም፡ ብምዕራፍ ዝፍውሱን ቀልጢፎም ዝሓድጉኹን እዮም። ኮቪድ-19 እውን ማዮካርዲቲስ ከስዕበልኩ ዝኽእል ክኸውን እንከሎ፡ ሳዕቤን ናይቲ ሕጻን ክኸውን እንከሎ ዘለዎ ሓይጋ ክብ ሳዕቤን ናይቲ ክታቦት ክኸውን ከሎ ዘለዎ ሓይጋ ኣዝዩ ዝለዓለ እዩ።

ከተስተብህሎም ዘለኩ ምልክታት ሕጻን፡

- ቃንዛ ኣፍልቢ/ደረት
- ሕጽረት ትንፋስ
- ስምዒት ናይ ቅልጡፍ ወይ ዘይንቡር ህርመት ልቢ

ውሉድካ እከም ምልክታት እዚ ኣቶም እንተ ኣርእዩ፡ ብቑልጡፍ ናይ ሕክምና ረድኤት ሕተት። ነቶም ወሃብቲ ኣገልግሎት ጥዕና ውሉድካ ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት ኣብ ቀረብ ግዜ ከም ዝተኸትቦ ሓብሮም።

- ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት ኣብ ናይ መጻኢ ፍርደምነት (ቆልዓ ኣብ ምውላድ) ጽልዎ የብሉን። እዚ ንክፍጻም ዝኾነ ስነ-ህይወታዊ መንገዲ የለን።

